

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro}. 10.

W PONIEDZIAŁEK DNIA 8. LUTEGO 1796.

Cyrkularz do wszystkich Obywatelów Duchownych i Świeckich Woiewodztwa Krakowskiego, i Powiatów Wojskiem Cef: Król: obsadzonych.

Gdy Jego Cefs: Król: Apostolska Mość za każdego z woyska swego dezertera, którego w tutejszych powiatach Cefs: Król: woyskiem zajętych, bądź przez zwierzchność iaką, bądź poddanych poimany do Kommendy Cefs: Król: woyska dostawion będzie, Taglia, czyli nadgrode zło: ryns: 8 albo polskich 32. oznaczyć raczył.

Przeto naywyższe to rozporządzenie każdemu w szczególności do wiadomości z tym dokładem podaje się: iż rzeczona Taglia, czyli nadgroda zło: Pols: 32. za każdego Cefs: Król: dezertera, kto bądź dostawi, od naybliższej kommendy woyskowej zapłacono mieć będzie. Dan w Krakowie dnia 1. Lutego 1796.

Jego Cefs: Król: Apostols:

Mci aktualny Generał

Maior i Kommendant

Brygady.

Baron Foullon.

mpp.

(L. S.)

*Mofslar, Cefs: Król: Bryg:
Kommiszarz.*

Z Wiednia dnia 16 Stycznia.

P. de Caché, który iako zawiaduiący interesami Cefsarza Jmć przed tym w Warszawie bawił, iedzie teraz do Chersonu. Przyuwolnieniu Francuzkiego posta Semonville, kazano mu nie tylko kleynoty, ale i 30,000 Czerw: złotych, które pod czas areztowania przynim znalezione, nazad oddać.

Do Kopenhagi poszło ztąd niedawno kilku kuryerów, przez co wieści o negocyacyach pokoju duzo zmocnione zostały. Niektórzy zachodzą tak daleko, iż utrzymują że tu wktótce przybędzie w tym zamiarze dwóch Angielskich i dwóch Francuzkich deputowanych.

Z Londynu dnia 19 Stycznia.

Z Kork popłynęło ieszcze pod komendą jenerał majora Whyt 2100 iazdy i 5680 piechoty, które się złączą z flotą admirała Christian, i razem do zachodnich Indyj poydą. — Do Kapu dobrej nadziei, płyną w przyszłym tygodniu 4. regimenta.

Wczoray obchodzono z zwyczajną uroczystością dzień urodzin Królowey Jmć. Na wielkiej audyencyonalney sali, przed zaczęciem powinszowań, była grana nadzwornego poety Pye oda w muzyce. Królowa była prosto ubrana, ale Król nauczanie tego dnia był bardzo wspaniale ubranym. Oprocz familii Królewskiej był

K

i Sztadhuder z żoną swoją przytomnym. W wieczór był bal u dworu; cały pałac, domy urzędnicze i kupieckie były illuminowane. Wszystkie okręty stały w portach cały dzień z puszczaniem banderami, a w Tower dawano ognia z armat.

Cesarz Jmć pozwolił znaczną część wywieźć z Galicyi pszenicy wistą do Anglii.

Teraźniejszy prezydent P. Henryk Erskine, akademii prawa w Edimburgu, został z swego urzędu złożonym, dla tego iż się przeciwiał billom Lorda Grenwille i P. Pitta; na jego miejsce został obrany Lord adwokat Szkocki.

Wielki przysięgły wydał na teraźniejszej sądowej kadencji w Newgate wyrok, przeciwko Crosfield, Smith, Lemaitre i Higgins, iż za nastawanie napuszczoną trucizną strzała na życie królewskie, mają być iako zbrodniarze przeciwko narodowi sądzeni.

Wyżsi kommissarze wschodnio-Indyjskiej kompanii, niechcą zadosyć uczynić rezolucyi dyrektorów kompanii, w zapłaconiu P. Hastings jego prawnych kosztów.

Powietrze tu tak jest ciepłe, iż groch zielony wyrosł na stopę wysoko, a drzewa wszystkie się rozwinęły. Boże zachowaj nas mrozu, bo byśmy na przyszłym urodzaju, bardzo wiele szkodowali. Cukiernicy muszą potrzebny lod, aż z Norwegii kazać wozić.

Doktor Bollmann, który dopomógł Lafayette'owi do ucieczki z Ołumunca, przybył do Filadelfii, gdzie z wielkimi honorami był przyjmowanym.

Nieiaki Collins, który był rzucił kamieniem na króla, został przed kilką dniami przed sędziego Lorda Kenyon przyprowadzonym; sam musiał 1000 f. szt. a dwóch obywateli po 500 złożyć z niego kaucyi, iako się każdego czasu stawi do sądu.

Sławny tanecznik w Paryżu Westrys, był od tutejszych entrepreneurów oper do Londynu wzywany, ale mu rząd formalnie zakazał, aby się z kraju nie ruszał. Fran-

cuzki rząd pozwala tylko kobietom wychodzić z kraju, ale mężczyznom nie.

Ostatnie wiadomości kapitana Smith, który około brzegów Francuzkich niedaleko Grandville krążył, tak są pomyślne, iż podobno jeszcze tej wiosny, przydzie do wyprawy ku spomnianym brzegom.

Powietrzny żeglarz Blanchard znajduje się teraz w Ameryce w Bostonie.

Z St. Domingo przybyło tu dwóch kommissarzy od tamtejszych royalistów, z uzaleniem się iż od poddania się pod opiekę wojskom Angielskim wielki ucisk od nich ponoszą: reprezentują iż jeżeli rząd ich krzywdzie niezapobiegnie, tedy nie ręką zanic. Ci kommissarze są ci sami, którzy tu przed tym z żądaniem byli, aby nasz rząd przyjął wszystkich zbrojnych royalistów w St. Domingo pod swoją opiekę.

Sila Francuzka wynosi w Gwadelupie 1690 ludzi. — P. Bolton w Birmingham, oświadczył się naszemu rządowi, iż za tanią zapłatę, podejmie się zapomocą jednej maszyny w jednym dniu więcej monety wybić, iak dotąd wybiano w 6. nie dzielach w Tower.

Negocyacye pomiędzy Hiszpanią i Ameryką, o których prezydent Wasington, w swoim ostatnim adresie do kongresu namienia, śniagały się szczególnie do żeglugi na rzecze Missisippi, i obudowaniu liniowych okrętów, ponieważ tego obojga przez traktat 1793 między Hiszpanią i Francją byli Amerykanie pozbawieni. Te negocyacye zostały niedawno przez zawarty traktat między Hiszpanią i Ameryką w Madrycie ułatwione; nowy ten traktat już jest wdrodze do ratyfikacyi kongresu.

Z Filadelfii d. 8. Grudnia.

Następującą mową, otworzył prezydent Wasington dnia dzisiejszego sełsy kongresu.

Spot-obywatele Senatu i izby Reprezentantów!

W żadnym czasie, jeżeli się sam nie łudzę, nie mieliśmy więcej przyczyny wińszować sobie na wzajem szczęścia, iak w teraźniejszym, i złożyć Najwyższemu Dawcy uprzejme podziękowanie za tyle

nadzwyczajnych dobrodziejstw, któremi nas raczył obsypać. — Zakończenie długiej kosztownej i szkodliwej z Indyanami z północnej strony od Ohio wojny, zawisło dziś iedynie od woli Ziednoczonych Stanów, jeżeli zechcą przyjąć zawarty przez komendanta naszej armii, z nieprzyjacielskimi pokoleniami traktat pokoju. Kreku i Cheroku Indyanie, z pomiędzy których, tylko niektóre pokolenia od południowej strony, napastowały nasze granice, odnowili dawniej zawarte z nami traktaty, i przez powrócenie brańców i po zabieranych dobr i rzeczy naszych, utwierdzili swoją niewatpliwą skłonność do pokoju. Lubo znowu przez dobrowolnie popełnione niedawno od niektórych Georgianów, na polujący kupie Kreko-Indyanów mordy, oddaliły cokolwiek w tamtych stronach widoki do zupełnego pokoju, i nasze granice na nowe niebezpieczeństwa, na nowy rozlew krwi wystawiły; z tym wszystkim są już przedsięwzięte iak najsukuteczniejsze środki, aby dalszemu złemu zapobiedz, i rozszerzenia nieprzyjacielskich kroków wstrzymać. — Z drugiej strony, zapewnia nas Cesarz Marokański, iż potwierdził zawarty nasz traktat z jego poprzednikiem, a ztym już i z tym mocarstwem mamy pokoy zabezpieczony. Z Algieru odbieramy z naywiększym ukontentowaniem od naszego Agenta zapewnienie, iż podane Deiowi przedugodnie punkta, będą równie z pożytkiem dla nas przyjęte, i że uwolnimy z przykrego więzienia naszych społobywateli. Podobne dochodzą nas wiadomości od naszego posła z Madrytu, względem rozpoczętych negocyacyi z Dworem tamtejszym; i chociaż niemożemy zawczasu ręczyć za ich pomyślność, ponieważ od pewnych okoliczności zawiśły; spodziewamy się iednak z różnych przyczyn, iż będą dla Ziednoczonych Stanów pożyteczne, i zagruntuia dobrą harmonia z tym mocarstwem, na którego przyjaźni zawsze nam wiele zależy. — Zawarty z Wielką Brytanią traktat przyjaźni i handlu, jest już całej izbie wiadomy, który z odmianą niektórych punktów ratyfikowała. Stosownie do tej ratyfika-

cyi, zważywszy prawdziwe dobro Stanów przydatem moia sankcyą do tego traktatu, i skoro odbiorę potwierdzenie od Jego Brytańskiego Mci, nieomieszkaę go przełożyć kongresowi.

Ten krótki rzut oka nad położeniem naszym względem obcych mocarstw i sąsiedzkich Indyanów, z któremiśmy byli w nieprzyjaźni, wskazuje nam pocieszające widoki. Kiedy przez roztropność i umiarkowanie wszystkie zewnętrzne niesnaski, które naszej spokojności groziły, zostaną z honorem ułatwione, możemy sobie na ów czas śmiało podchlebiać, iż pomnożemy i utwierdziemy szczęście naszego kraiu.

Rzućmy teraz okiem na wewnętrzne nasze interesa, a wszędzie znajdziemy równą przyczynę ukontentowania i spokojności. Pod czas kiedy się niektóre Europejskie narody, wplątały w bezprzykładną, krwawą i niszczącą wojnę, do której nieszczęścia nie mało się przyłożyły wewnętrzne rozruchy i konwulsye; gdzie użyteczne sztuki dla ludzkiej społeczności w niwecz obrocone zostały, a niedostatek żywności dał się nayżywiej uczuć, ba nawet nadzieia zakończenia uciskającej wszelki rodzaj przemysłu wojny, przyćmioną została, nasz szczęśliwy kray używał powszechney spokojności; a co nas naywięcej powinno cieszyć, żeśmy dla utrzymania iey niepoświęcili nigdzie żadnego naszego obowiązku. Sprawiedliwi względem siebie samych niezłamaliśmy nikomu wiary. Nasze rolnictwo, handel i rękodzieła idą szypkiem krokiem; ludność wzmacza się nadzwyczaj, pomnaża nasze siły i Źródła, i rokuie nam na przyszłość zupełne bezpieczeństwo. Ze wszystkich części naszego zprzymierzonego kraiu, przychodzą dowody pomnażających się siły; przy rządzie, który się na prawdziwych maxymach wolności gruntuie, przy ustawach łagodnych, sprawiedliwych i wszystkim dogodnych, ledwie kto czuie włożony na siebie podatek, a przecież jest wystarczającym na nasze potrzeby. Powiemże nadto, kiedy w teraźniejszych okolicznościach, położę nasz

kraju po między najszcześliwszymi z teraźniejszych narodów.

Złożywszy najwyższemu Jestestwu uczucia naszej wdzięczności, przyłożmy wszelkiego sta... z prawdziwej miłości oyczyzny, na... manie i pomnożenie tych wszystkich szczęśliwości; to jest moim życzeniem i najpierwszem zawsze usiłowaniem.

Pomiędzy wielu spółobywateli przed miętami, nad któremi się wciąż teraźniejszych selsy zatrudnić macie, urządzenie wojska naszego, powinno szczególnie waszą uwagę ściągnąć. Jeszcześmy niepokoiłszy wszystkich porożnien z obcemi mocarstwami, i wojna w Europie nie jest ukńczona; chocia i odbierzemy niektóre miejsca nazad na zachodzie, to potrzeba ich zmocnić i opatrzyć w żywność. Wydział wojenny przyniesie wam stownie do tego, stan teraźniejszych naszych sił wojennych, i dołożycie zapewne wszelkiego waszego starania, aby niedostatkom nie można zapobiedz, i ten ważny przedmiot do najwyższej doskonałości doprowadzić stopnia.

Oprocz tego niemożna przed wami zataić, iż użyte dotąd środki do zastolenia Indyanów, od mordów dzikich od zachodu mieszkańców, nie są dostateczne. I dopoty, poki morderstwa popełniane na Indyach, niebędą przez ukaranie morderców poskromione, nadaremnie będzie rząd usiłował powściągnąć krwawą zemstę Indyanów; kobiety i dzieci będą offiarą ich zaciekłości, a nasz o mamiający obraz przyszłej spokojności i szczęścia, niebędzie tylko przemiłącą marą. Mądrość kongresu powinna pomyśleć nad sposobami, aby temu złemu iak najskuteczniej zaradzić; ia rozumiem, iż ucywilizowanie Indyanów nie jest nawet niepodobnym, a na ów czas będziemy się trwać pokojem mogli cieszyć, i dodać przez to światłości naszemu narodowemu charakterowi.

Stan publicznych dochodów, i summ, które były po porzycane i znowu nazad zapłacone, będzie wam od osobnego nato wydziału przełożony, i zaraz wam powie-

o potrzebnych pieniądzech do przyszłorocznej służby. Dołożcie także staranności, iakby najłatwiej i najprzedziej umorzyć narodowe długi, ponieważ zapłacenie takowych długów, nie tylko że nam honor uczyni, ale się nadto do dobra całego kraju przyłoży.

Będziecie także widzieli potrzebę budynku okrętów, fortyfikacyi, wojskowych magazynów, arsenałów, otwarcie handlu z Indyanami & A najistotniej potrzeba abyście zachowali przyroztrząsaniu wszystkich tych przedmiotów, umiarkowanie, i wzajemne poważanie każdego zdania; od tego będzie zależał pokoy, szczęśliwość i dobro całego kraju.

Z Bon d. 10, Stycznia.

Oto jest nowe rostawienie podczas tej zimy armii Francuzkiej Sambry i Mozy, wynoszącej 60,000 ludzi, pod jenerałami Jourdan, Marceau, Bonnet, Grenier, Bernadotte, Poncet, Championnet i Lefebvre. Trzy dywizye zostaną się w Hunsryckim; dywizya Championneta, zaymie Koblenc i jego okolice; inna dywizya rozciągnie się od Koblenc aż tu do nas. Dywizya jenerała Bonnet, stanie w Kolonii i tej okolicach, a jenerał Grenier około Duren i Akwisgranu; reszta wojska będzie roztawiona z strony Neufs, Creveldt &c. Z tamtej strony Renu zostaną się trzy dywizye.

Z Ehrenbreitsstein d. 10. Stycznia.

Jenerał Jourdan, popłynął ztąd 16 do Kolonii. Z Koblenc życzo sobie bardzo jego odjazdu, ponieważ rozumiano, iż po jego odjeździe zostanie poniekąd komunikacya z tamtym brzegiem przywróconą; ale dotąd niemasz żadney odmiany. Francuzi niepuszczają nikogo z prawego brzegu Renu na tę tu stronę, ani z tej tu na tamtą.

Pod Weiß robią znowu nowy most na Mozeli. Rekwizycye różnych rzeczy nieprzestają wciąż wychodzić w kraju Trewirskim, a nadewszystko bydło zabieraia.

G A Z E T Y K R A K O W S K I E Y

W P O N I E D Z I A Ł E K D N I A 8. L U T E G O 1796.

Z Paryża d. 15. Stycznia.

Wielkiego starania dokładają do polepszenia tutejszey policyi. Nowy minister policyi Merlin de Douay, napisał list do dyrektorów teatrów, w którym im zaleca, aby oddalili białe mundury z teatrów, ponieważ na widok ich rojalisci głośno swoje ukontentowanie pokazują, a republikańskie teatry nie na to przeznaczone, aby ich namietnościom podchlebiały.

Wyrok, który kommissya militarna wydała w Kale, przeciwko emigrantom złapanym na rozbitym okręcie pod tamtejszemi brzegami jest w tym sposobie: Ponieważ wspomniane osoby niebyły poymane, tylko się okret z niemi rozbił, że nie na granicy, ani nie w nieprzyjacielskim kraju złapanemi byli, że niemasz dowodów, że by się przedtym w nieprzyjacielskim wojsku, lub pomiędzy uzbroionemi emigrantami znaydowali, że nadto znaydowali się pod neutralną banderą, i z ich kapitulacyi pokazuje się jasno, iż się obowiązali nie służyć przeciwko Francyi, i do zachodnich Indyy przeznaczonemi byli. Zaczyn gdy kommissya militarna nieznayduie w terażniejszych ustawach, żadney przepisany w tym rodzaju kary, odsyła ich do miejscowego kryminalnego sądu. Jest to osobliwszy i po części sprzeczny wyrok, mowi tuteysze iedno pismo. Kommissya była przecię obowiązana wysłuchać oskar-

zonych, osądzić, i albo ich na śmierć skazać albo uwolnić. Kommissya deklaruie nadto iż oni niemieli żadnych nieprzyjacielskich zamiarow przeciwko Francyi. Wyrok, który sąd kryminalny przeciwko nim wyda, będzie zapewne inakszy.

Podług rezolucyi Dyrektoryatu 10 t. m. została znowu tuteysza giełda otwartą. Będzie teraz bywać w klasztorze Franciszkańskim na placu zwycięstwa. Nikt nie będzie do niey przypuszczonym, kto nieokaże iż zapłacił swoje część do przymuszoney pożyczki; od godziny 1 aż do 3 po południu będzie otwartą. Sprzedaż srebrnych i złotych sprzętów poydzie publicznie; cena ich będzie od pisarza giełdowego obwieszczoną, który tam będzie protokół trzymał, i codziennie dozorowi policyi rapportował.

W departamencie Morbihan 6 do 7000 Szuanow przystawiło Angielskim okrętom znaydującym się pod tamtejszemi brzegami, kilka transportów zboża, które republikanom zabrali. Kilku żołnierzy republikańskich padło z tey okazji na posterunkach ich mordów offiarą.

Przeszły deputowany konwencyi Salicetti, przybył tu znowu do Paryża. Także i exkonstytucyonista Desmeunier i jenerał Rochambeau przybyli z Ameryki.

Rozrzucono w tych dniach po Tuillery z następującemi wyrazami kartki: Bracia i

przyiaciele! Znowu są nowe zbrodnie i zamachy w robocie; dajcie baczość na wszystko co się dzieie; poprzysiądźmy sobie iedność w każdym razie! Postaci Szuanów i podeyrzanych ludzi pokazuia się znowu w wielkiej liczbie, a Royaliści miowią częste schadzki: umiemy lepiej korzystać z zwycięstw.

Louvet wydał wczoray z Sables d. 28 Grudnia pisany list w swoim dzienniku. Spieszę się z udzieleniem wiadomości o Wandzie; są one pomyślniejsze iak kiedy; здаiem się iż wkrótce zobaczymy ten kray całkiem uspokoiiony. List Fumou-leau datowany z Poiré 2 Niwos, donosi iż wiele mieszkancow gromady Poiré złożyło broń; iże chociaż ieszcze wiele młodziarzy znayduie się przy Charecie, to iak tylko powrócą ich rodzice przyrzekaia, że zaraz broń złożą. Czytałem list z Duplessis Beaufort że się poddał, i że przyprowadzi do poddania się S. Szczepana, Luci Beaufoult gromady, a oprócz tego że się stara i Savin o poddanie 15 parafii. Donoszą także, iż Charette żadał pozwolenia od jenerała Gratien, wolnego przeyscia ze swoim sztabem do Anglii.

Deputowany Camus, który teraz powrócił zwięzienia Austriackiego, był przedtym patronem duchownym i członkiem Akademii nauk; dawniey był iako jansenista znanym. Departament Loiry wybrał go na Deputowanego do zgromadzenia konstytucyynego, gdzie przez swoje kłótnie z Nekérem i Mirabeau zrobił się sławnym. Co się tyczy jego cery, iest na twarzy czerwonym, a zazwyczaj kiedy mowi, to się naybardziej czerwieni.

Co raz to bardziey pokazuia się ślady, mowia tuteysze pisma, iak Dyrektoryat dąży do terroryzmu.

Do oper taki teraz nacisk, iż naymnieysza receta uczyni 280,000 liwrow.

Odtąd niebędzie w każdym departamencie, tylko iedna publiczna biblioteka, a w Paryżu będzie wielka narodowa biblioteka; dla każdej szkoły będzie osobna biblioteka.

Liczba woysk tuteyszych znacznie się od kilku dni pomnożyła.

Dyrektoryat rozkazał, aby dla drogości soli, przedawano ją po mierney cenie z narodowych magazynow dla woyska. Reszta żywności, co dzień tu przecie tanieie.

Na Sessyi Rady pięciuset dnia 11 proponował ieden członek, aby Dyrektoryatowi zalecić, żeby kazał w całej Rzeczypospolitey święcić dzień 21. Stycznia, iako dzień śmierci krola. W tym dniu mają wszystkie członki obydwóch rad, wykonać przed swemi prezydentami przysięgę, iako nienawidzą godności krolewskiej, i iedynie Rzeczypospolitey pragną. Oddano tę propozycyą wyznaczoney na to komisji do roztrząśnienia, a na drugi dzień zaraz ją dekretoowano. Przedwczorem została już i od Rady starszych przyjęta. Na tej samey sessyi dekretowała Radą pięciuset, aby przeciwko tym, którzy wprzeznaczonym czasie nie złożą swojej części do przymuszoney pożyczki, iak nayostrzej postąpić, i zaraz ich sprzęty i rzeczy kazać poprzedać. Wyznaczono kommisyą, aby przyniosła projekt, iakim sposobem ułożyć pieczęć Rzeczypospolitey.

Na Sessyi 12. doniósł prezydent Radzie pięciuset, iż reprezentant Drouet zasiadzie swoje miejsce w Radzie, a Semonville, Maret, i przeszły minister woieny Beurnonville i reszta uwolnionych osób przed krata stanie. Zapytał się Rady, czy ostatnie osoby niebędą przypuszczone do honoru sessyi. Zezwolono. Po tej rezolucyi weszli zaraz wszyscy z Drouetem do sali; z zalecenia prezydenta Treilhard, panowało naywiększe milczenie. Prezydent miał do nich przemowę, w ktorej im wińszował powrotu, i zachęcał ich do łączenia się z prawdziwemi republikanami do wytepienia nieprzyaciół wolności. Po skończoney przemowie wszedł Camus na mównicę, zdał imieniem swoich spółtowarzyszow nieszczęścia obszerny rapport, względem wystąnych w roku 1793 do Dumouriera kommissarzów, względem ich

uwieżenia, ilosu iakiego w więzieniu doświadcza. Kiedym wyrzucił pod ów czas, mówi Dumourierowi, iego ambitne zamiary, rzekł mi, iż to wielka potwarz przeciwko niemu, iakoby się chciał wynieść na Cezara. Dobrze W Pan zrobisz, odpowiedziałem mu, bobyś wemnie znał Brutusa. Daley przywodzi w swoim raporcie, iako Dumourier tentował na swoją stronę przeciągnąć Beurnonville, iż kommissarze mieli zamiar uczynić Valence jeneralnym kommandantem armii połnocney, iż kommissarz Lacroix radził Dumouriera aresztować, ale że on uprzedził kommissarzy &c. Nakoniec namieniwszy o jenerale Miączyńskim, kamerdynerze Baptyst Dumouriera i innych osobach, które podczas ich aresztowania swoje role grali, przystąpił do opowiadania, co on i iego spółtowarzysze ucierpieli. Jeden od drugiego był oddzielonym, niemieli najmniejszej komunikacyi z sobą; do piero 16 Kwietnia otrzymali pozwolenie widzenia się z sobą. Na samym końcu opisał wszystkie postępy Dumouriera. — Po przeczytaniu tego rapportu, kazała go Rada drukować, i na wszystkie języki przełożyć. Podobne Rapporta będą i od innych deputowanych zdane. Beurnonville, Simonville i inni odebrali od prezydenta pocałowanie braterskie.

Na sefsy 13 zdał deputowany Drouet swój raport. Dnia 14 Września 1793, mówi, byłem z deputowanemi Bar i Jsore iako kommissarz do armii połnocney wysłany. Quesnoy, było właśnie w ręce nie przyjaciela się dostało. Zrobiliśmy radę woyskową. Dnia 1. Października odważyłem się we 100 walecznych żołnierzy, przerznąć się przez linie nieprzyjacielskie, i poyść do Paryża o posittki, apotym przymusić Austryakow do odstąpienia blokady od Maubeuge. Wyszliśmy w nocy, na trafiliśmy na nieprzyjacielskie stanowisko, spędziliśmy go; ale nakoniec zostaliśmy większą siłą przymuszeni cofnąć się do Mons. Tu idąc wpadliśmy busarom w ręce; obłożeni razami szabeli i z armat zaczęto do nas dawać ognia, ia upadłem napół umarły na

ziemię. Pruski officyer przyszedł niedługo do mnie: kto jesteś pyta mnie się. Francuzki officyer odpowiedziałem. Kazał mnie do namiotu zanieść i opatrzyć moje rany. Potym zostałem do główney Austriackiey kwatery zaprowadzonym. Pytano mnie się na nowo kto jestem. Reprezentant Francuzki odpowiedziałem. Na to słowo zaczęto mnie z uszanowaniem traktować. Ale skoro się dowiedziano, iż się Drouet nazywam, iż jestem ten sam, którym Ludwika XVI zatrzymał, obłożono mnie kajdanami, pozbawiono wszystkiego, i iak tylko naygorzej obchodzono się zemną. To muszę wyznać na pochwałę Niemców, iż niewszędzie doznałem takiey zniewagi; niektórzy aż łzy wylewali nademną, i to było balsamem na moje rany. Zostałem zaprowadzony do Bruxelli, potym do Luxemburgu; tam leżałem 4 miesiące na gołej słomie; niepozwolono mi się ani golić, ani pazurów ostrzyżć. Jak się Francuzi zbliżyli ku Luxemburgowi, zaprowadzono mnie do Spielbergu &c. — Po zakończeniu rozkazała Rada pięciuset ten raport drukować, na wszystkie języki przełożyć, i do armii po rozsyłać. Drouet odebrał od prezydenta pocałowanie braterskie.

Z Bruxelli d. 14. Stycznia.

Na d. 9. t. m. ustanowiona tu kommissya militarna skazała na śmierć 10. Soańskich rozbójników, którzy przed 3-4 tygodniami byli złapani; tego samego dnia kiedy wyrok stanął, byli rozstrzelani.

Rozruchy w Gemappe, Gofselie i po innych wsiach, są szczęśliwie uspokojone; przeszło 30 buntowników złapano; a reszta uciekła po między krzaki. Z przyczyny tych rozruchów zaaresztowano całą municypalność Gemapską, i bardzo wiele inych osób, które tu na d. 10. przyprowadzono, aby od kommissyi militarney sądzone były. Wiele opactw w kraju Wallonów, przyczyniło się do tych rozruchów; niektórzy Xża sami nawet na gwałt dzwoniłi.

Z Konstantynopola dnia 10 Grudnia.

Uzbrojania na morzu i na lądzie idą tu z wielkiem pośpiechem. Do wszystkich rządow nad brzeźnych krajów, rozesłano kuryerów, aby iak nawięcey maytkow dostawili. Ćwiczonych na Europeyski sposób Tureckich woysk, podają iuż tu liczbę na 40,000 ludzi; a i reszta woyska ma byđ tym samem sposobem ćwiczoną. Wielki Sułtan przyjął na ten koniec przeszło 200 doświadczonych Francuzkich oficyerow. Niezgoda pomiędzy Janczarami i Spahisami, została porównaniem dla obydwóch jednakiego zołdu zagodzoną; Janczarowie mieli dotąd większey zołd. — Z Nowym Sophi Persyi, idą negocyacye wciąż i rozumia, iż przydzie do zupełnego z nim pokoju.

Z Spiru dnia 12 Stycznia.

Przedwczorem przybył tu Francuzki oficyer z zawiązanemi oczyma do jenerała Otto, i przeszło godzinę bawił u niego. Koń iego został przez husara z trębaczem do Francuzkich forpocztów odprowadzonym, a on sam w powozie jeneralskim z odwiązanemi oczyma, i z wyższyraugi oficyerem nazad odesłanym. Z tego przyjacielskiego z obustron obeyscia się, domyslaia się iż musiał dobre wiadomości przywieść, i że iuż negocyacye pokoju muszą byđ rozpoczęte.

Z Sztokolmu dnia 15 Stycznia.

Paż Jennings, który ieżdżił z marszałkiem nadwornym baronem Schwerin podczas iego poselstwa do Petersburga, został sztabsadjutantem przy boku Regenta.

Słychać iż Francuzki poseł P. le Hoc i Rofsyyski legacyi konsyliarz baron Budberg, mieli iuż kilka konferencyi z sobą.

Od wyższego Renu dnia 19 Stycznia.

Przed kilka dniami przeiechał przez Francuzkie pikiety około Rasztadt iakis człowiek, który bardzo wiele złota i bogatych rzeczy miał przy sobie. Udał się zaraz do Rasztadt do jenerała Jordis, który mu od stoiącego tam regimentu Alton of-

ficyera przydał. Poiechał z tym officyerem do Xcia Kondusza; zastał go w Bühl, i bardzo grzecznie od niego był przyjętym. Musiał z Xciem wizbie spać; ale się z adnemu Francuzowi z pod iego kommandy niechciał dać widzieć; kiedy który wszedł do izby, to sobie twarz zakrył. Z tad poiechał do jenerała Wurmsera do Manheim, który na przeciwko niego jenerała wystął, a z tamad do Wiednia — Jenerał Szwedzki hrabia Fersen, poiechał z Frankfortu do Wiednia, Cęsarski zawiadniający interesami P. Kornumpf do Kassel, Cęsarski Feldmarszałek Werneck do Franken, a baron Montmorency do Londynu.

Niewiemy ieszcze czy iuż obiecaną do kładkę w gotowych pieniądzech odbieraia Francuzkie armie. Jenerał Pichegru jest nadewszystko od swoiey armii kochanym, a w armii Jourdana naybardziej lubia jenerała Marceau, który iako młody jowialista bardzo się grzecznie z zolnierzami obchodzi.

Z Strasburga dnia 12 Stycznia.

Jenerał Pichegru wyiechał 7. t. m. z Jllkirch do Herxheim. Kuryer, który wozil propozycyą zawieszenia broni do Paryza, powrocił iuż, i przywoził wiadomość, iż Dyrektoryat zezwolił na nie; ale iak długo będzie trwało? ieszcze nie wiadomo. — Podług nadeszłych raportow od armii, przybyły do niey znaczne posiłki; rachuią iż w przeciągu dni 15 wyszło 15,000 chorych zeszpitalow, i poszły do swoich korpusow. Każda dywizya została w krótkim czasie 2400 ludzi powiększoną.

Niedawno wszczął się rozruch w Ribauviller; mieszkańcy oparli się aresztowaniu nieprzysięgłych xieży; siła wojenna, która wynosiła 500 ludzi dała do nich ognia; jeden bogaty obywatel został zabitym i jedna kobieta śmiertelnie ranioną. Mieszczanie tuteysi nienawidzą za to woluntaryuszów. — Podobną wyprawę zrobiono we wsi Hausen o milę od Colmar; xiądz nieprzysięgły został aresztowanym i powiązany zaprowadzony do Colmar.